Definicija kurbana (el udhija): To je naziv za sve ono što se zakolje od stoke u vrijeme Kurban-bajrama kao čin 'ibadeta i približavanja Uzvišenom Allahu, uz ispunjene šerijatske uslove od onoga što je potvrđeno u Knjizi, Sunnetu i idžma'u. [El Mugni – Ibn Kudama]

Propis klanja kurbana (el udhija): Džumhur fakiha jeste da je klanje kurbana potvrđen sunnet. Među onima koji su to rekli jeste šafijski mezheb, Ahmed ibn Hanbel, Malik i Ibn Hazem ez-Zahiri. Ima i drugih koji su otišli dalje i rekli da je klanje kurbana vadžib (obaveza) svakom onome koji je u mogućnosti to uraditi. Tog su stava mezheb Ebi Hanife, El-Lejs, El Evzaa'i, Malik i to je stav kojeg je izabrao šejhul-islam Ibn Tejmijje. A stav većine, a Allah zna najbolje, jeste da je klanje kurbana potvrđen sunnet kojeg mora izvršiti onaj ko je u mogućnosti.

Šartovi (uslovi) klanja kurbana (el udhija): Klanje kurbana se sastoji od četiri osnovna uslova:

1. Da kurban bude od vrste stoke: A to znači da se kolje ili deva, ili krava ili ovca (ovan) ili koza.

2. Da dostigne propisanu starosnu dob: Kada su u pitanju ovca i koza treba da su napunile godinu dana (ušle u drugu) deva treba da napuni pet godina (ušla u šestu), krava da je napunila dvije

godine (ušla u treću). Da bi se bravče moglo zaklati u kurban treba da bude staro blizu godinu dana.

3. Da bude zdrav i čist od mahana i krnjavosti: Postoje četiri mahane koje je spomenuo Allahov Poslanik ﷺ: „Kurban ne smije biti: izrazito ćorav, izrazito bolestan, izrazito hrom ni izrazito mršav, toliko da se na kostima ne može napipati meso." [Sahih, bilježe Ebu Davud i drugi] Na ovo se nadovezuju još druge četiri stvari, a to su da kurban ne smije da bude jednook ili ćorav, čija ćoravost je vidljiva, bolestan čija bolest je vidljiva, hrom ili šepav čija šepavost je vidljiva, mršav ili zakržljal u čijim kostima nema moždine, itd. Ali postoje i neke mahane sa kojima je dozvoljeno klati kurban, a to su recimo ako bi kurban malo šepao i to ga ne bi spriječavalo da stigne ostale ovce, to ne smeta, ili ako je malo bolestan da to nije primjetno, jasno, vidljivo onda to ne smeta, itd.

4. Da bude kupljen imetkom od strane onoga koji kolje kurban ili da je ovlašten od vlasnika kurbana da kolje za njega kurban: Nije ispravan kurban onome ko je na silu natjeran da ga kupi, ko ga nije kupio vlastitom voljom i imetkom ili onome koji je ukrao kurban ili dobio ga nekom sudskom tužbom. To je zato što je Allah Lijepi i Čisti i On

ne prima ništa osim onog što je čisto i lijepo. I nije dozvoljeno približavati se Allahu sa grijehom.

Šta je pohvalno (preporučeno) raditi kod klanja kurbana: Pohvalno je da osoba koja želi klati kurban bira sebi kurban koji sadrži više mesa u sebi, koji je jako zdrav ili koji dobro izgleda. Ebu Umame bin Sehl ﵁ je rekao: „Gojili smo kurbane u Medini, a i drugi muslimani su to činili." [Bilježi Buhari] Većina fakiha smatra da je najbolji kurban deva, zatim krava, zatim ovca (ovan), zatim koza. Malikije su rekli: "Najbolji kurban je ovca (ovan), zatim krava, zatim deva birajući onog koji ima najviše mesa. Rekli su neki fakihi: "Klanje muškog kurbana je bolje od klanja ženskog."

Za koga vrijedi klanje kurbana: Klanje jednog kurbana od ovce ili koze vrijedi za čovjeka i njegovu porodicu ili za koga želi od muslimana. Klanje jedne sedmine (1/7) govčeta vrijedi za klanje jednog kurbana od ovce ili koze. Što znači da u klanje jednog govčeta učestvuje sedam osoba, od kojih svaka osoba kolje za sebe i svoju porodicu.

Vrijeme klanja kurbana: Ulema se složila da nije dozvoljeno klati kurban prije klanjanja

namaza (Kurban-bajrama). Klanje kurbana počinje nakon klanjanja namaza sve do posljednjih dana, koji su poznati kao dani tešrika (ejjamu-tešrik).

Podjela kurbana i koristi od njega: Dozvoljeno je osobi da jede od svog kurbana, da pokloni ili da podijeli kao sadaku. Ulema se razišla u količini koju smije da pojede, pokloni i podijeli kao sadaku. Međutim, stav koji je izabran jeste da je najbolje da čovjek pojede trećinu, pokloni trećinu i podijeli kao sadaku trećinu kurbana. Dozvoljeno je ostaviti kurban za kasniju upotrebu, osim u slučaju godine gladi, tad nije dozvoljeno ostaviti za kasniju upotrebu. Zabranjeno je prodavati bilo šta od kurbana, ni meso ni bilo šta drugo, pa ni kožu. Nije dozvoljeno kasapinu (mesaru) plaćati njegov rad kurbanskim mesom, jer bi to značilo trgovinu.

Šta mora uraditi onaj ko namjerava zaklati kurban: Onaj ko namjerava zaklati kurban i počne mjesec zil-hidždže, nije mu dozvoljeno uklanjati dlake sa svoga tijela ni nokte, sve dok ne zakolje kurban. Ako donese nijjet (namjeru) da zakolje kurban tokom prvih deset dana zil-hidždžeta onda se drži tog pravila od onog trenutka kad je donio nijjet. A ako namjerno

uradi nešto od zabranjenih stvari onda mora učiniti tevbu (mora se pokajati) i nije obavezan da se iskupljuje. A ako to učini iz neznanja ili zaborava ili nekog drugog opravdanog razloga onda nema grijeha u tome. Pa ako ukloni nešto od navedenog nema grijeha u tome. Kao npr. ako mu se slomije nokat pa mora jedan dio otkinuti ili cijeli ili ako ukloni dlake sa tijela zbog zadobivene rane, ili slično tome.

Propisi u vezi opunomoćavanja nekoga za klanje kurbana: Ako se opunomoći neko za klanje kurbana onda se za to vežu određeni propisi, među kojima su: nije dozvoljeno prodavati ništa od njega, niti poklanjati, niti išta slično tome. Nije dozvoljeno jahati je niti je koristiti za poljoprivredu osim u potrebi koja mu (kurbanu) neće naštetiti. Nije dozvoljeno da siječe išta od njegove vune, osim ako će to njemu (kurbanu) koristiti. A ako umre onaj koji je opunomoćio osobu za klanje njegovog kurbana onda je vadžib (obaveza) toj osobi da zakolje taj kurban...itd.

Gospodaru naš, primi od nas naše kurbane u Tvoje ime. Neka su mir i salavat na našeg Poslanika Muhammeda, na njegovu porodicu i ashabe.

مكتبة الهمّة
El Himma
Islamska država
Zil-hidždža, 1437.

Kurban

